

NATURVÄRDE SINVENTERING

TORNUGGLAN, TÄBY KOMMUN, STOCKHOLMS LÄN

2019-09-10

NATURVÄRDESINVENTERING

Tornugglan, Täby kommun, Stockholms län

KUND

IKANO Bostadsutveckling AB

KONSULT

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Lina Olofsson
Konsult IKANO Bostad
0734-12 90 28
lina@lotmanagement.se

Emelie Waldén
Miljökonsult WSP
Inventering, bedömning, rapport
010-7210754
emelie.walden@wsp.com

Maria Enskog Maxson
Miljökonsult WSP
Granskning
010-7228807
maria.enskog@wsp.com

UPPDRAGSNAMN
Naturvärdesinventering
Tornugglan

UPPDRAGSNUMMER
10280597

FÖRFATTARE
Emelie Waldén

DATUM
2019-09-10

ÄNDRINGSDATUM

Granskad av
Maria Enskog Maxson

Godkänd av

DOKUMENTINFORMATION

Naturvärdesinventering av Tornugglan, Täby kommun, Stockholms län

Följande personer har medverkat:

Emelie Waldén – Inventering, bedömningar och rapportering

Tove von Euler – Inventering och bedömningar

Maria Enskog Maxson – Kvalitetsgranskning

Omslagsbild: översiktsbild av Tornugglan, naturvärdesobjekt 1.

Samtliga foton i rapporten är tagna av Emelie Waldén, WSP, om inte annat anges.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND	5
1.2	METODIK OCH OMFATTNING	6
1.3	OMRÅDESBESKRIVNING	7
2	RESULTAT	8
2.1	BEFINTLIGT UNDERLAG	8
2.1.1	Skyddade områden	8
2.1.2	Inventeringar av Skogsstyrelsen	8
2.1.3	Tidigare inventeringar	9
2.1.4	Tidigare inrapporterade naturvårdsarter	10
2.1.5	Uttekade skyddsvärda träd	10
2.2	FÄLTINVENTERING	11
2.2.1	Naturvärdesobjekt	12
2.2.2	Fynd av naturvårdsarter	19
2.2.3	Värdefulla träd, värdeelement och biotopskyddsobjekt	21
3	SAMMANFATTNING, SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	23
3.1	SAMLAD BEDÖMNING	24
3.2	REKOMMENDATIONER	24
4	REFERENSER	25

Bilagor

1. Metodik
2. Skyddsvärda träd och naturvårdsarter

1 INLEDNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av IKANO Bostadsutveckling AB utfört en inventering av skyddsvärda träd respektive en naturvärdesinventering i ett område som kan komma att beröras av kommande om- och tillbyggnad av Allégårdens vårdboende i kvarteret Tornugglan i Näsby Park, Täby kommun. En fältinventering av skyddsvärda träd genomfördes den 5 mars 2019 av Emelie Waldén. En naturvärdesinventering i fält utfördes 21 maj 2019 av Emelie Waldén och Tove von Euler.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma vilka naturvärden dessa områden har. Den betydelse som exempelvis skogsområden i inventeringsområdet har för andra värden som rekreation eller skydd mot buller, ligger utanför denna inventering.

Denna rapport innehåller bedömningar och rekommendationer ur naturhänseende. Det är viktigt att poängtera att naturvärdesbedömningen inte är några ställningstaganden av utredningsområdets lämplighet för en exploatering eller ej.

1.1 BAKGRUND

Täby kommun planerar en om- och tillbyggnad av Allégårdens vårdboende, som är beläget i Näsby park. Fastigheten omfattas av gällande detaljplan för kvarteret Tornugglan, som vunnit laga kraft 1992-12-07. Vårdboendet består i dagsläget av två sammanhängande huskroppar från 1950- respektive 1990-talet. Byggnaderna omfattar fyra respektive sex våningar och inhyser 59 lägenheter samt gemensamma lokaler. Gällande detaljplan medger vårdanläggning och bostäder med största sammanlagda bruttoarea på 6000 kvadratmeter.

För att möjliggöra om- och tillbyggnad av vårdboendet ska en ny detaljplan upprättas. Den äldre delen av vårdboendet planeras att rivas och ersättas med ny byggnad och övriga delar att rustas upp och byggas till. En utredning av befintlig naturmiljö som kan komma att beröras behövs därmed som underlag.

Figur 1. Översiktsskarta över fastigheten Tornugglan 1, Näsby park, Täby kommun, Stockholms län. Tätortskartan tillhandahållen av Stockholms stads öppna geodata (<https://open.stockholm.se/oppna-data/geodata/>).

1.2 METODIK OCH OMFATTNING

Inventeringen har i möjligaste mån utgått från metoden beskriven i SIS standard (SIS 199000:2014a och b) med följande tillägg: Klass 4 (visst naturvärde) och värdeelement, därtill värdefulla träd. Värdefulla träd (bl.a. enligt Täby kommuns riktlinjer) ingår inte som tillägg enligt SIS standard metodiken, utan mättes in och bedömdes separat, se tredje punkten i stycket nedan. Vid inventeringen användes handhållen GPS, varpå viss felmarginal (5–10 m) i geografisk position kan förekomma. Metodiken som använts beskrivs mer ingående i Bilaga 1.

Naturinventeringen och naturvärdesbedömningen omfattade:

- Inventering av befintlig information rörande riksintressen, Natura 2000-områden, områdets eventuella skyddsvärda biotoper, rödlistade arter, naturreservat, nyckelbiotoper, m.m. Denna information har bland annat hämtats in från Täby kommun, Länsstyrelsen i Stockholms län, ArtDatabanken och Skogsstyrelsen.
- En naturvärdesinventering i fält med detaljeringsgrad *Detalj* (genomförd den 21 maj 2019). Inventeringen inkluderade en systematisk naturvärdesbedömning samt klassificering av områden med avseende på naturvärden som identifierats vid fältbesöket. I

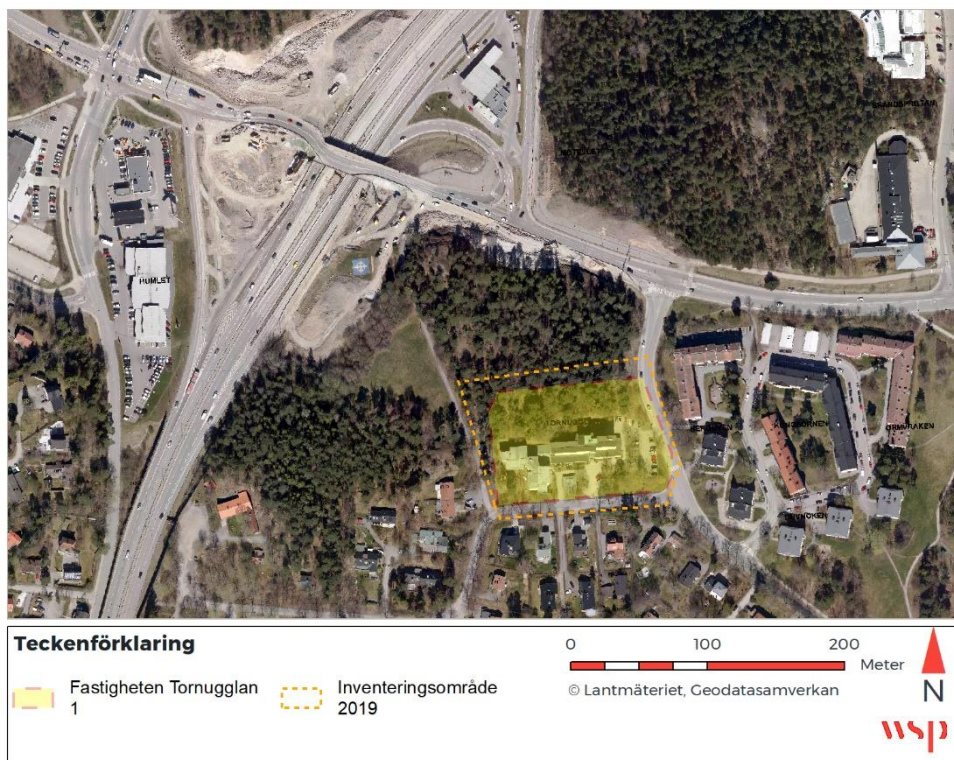
uppdraget kartlades även påträffade naturvårdarter och värdeelement (t.ex. block).

- Grova, eller på annat sätt skyddsvärda, träd inom området inventerades den 5:e mars 2019 innan lövsprickning. Levande, döende och döda träd med en diameter ≥ 40 cm uppmätt i brösthöjd (DBH) identifierades, mättes och markerades med geografisk position. Skogsstyrelsen definierar träd som *grova* baserat på art och geografisk förekomst i enlighet med *Handbok för inventering av nyckelbiotoper* (Skogsstyrelsen, 2014, sid. 36). Mycket gamla träd (tall, gran och ek som är äldre än 200 år, övriga trädslag äldre än 140 år) klassas som *Särskilt skyddsvärda träd* (Naturvårdsverket, 2004). I dagsläget saknas information om de inventerade trädens exakta ålder.

1.3 OMRÅDESBESKRIVNING

Naturvärdesinventeringen har avgränsats geografiskt enligt Figur 2 nedan, det vill säga innefattar fastigheten Tornugglan 1 samt även mindre partier norr respektive söder om fastigheten. Den södra delen av fastigheten består idag av byggnader, parkering och två mindre trädgårdar. Norr om byggnaderna består fastigheten av obebyggd naturmark av skogskaraktär.

Fastigheten avgränsas söderut av vägen Näsby allé samt ett villaområde, och österut av Herkulesvägen. Väster om fastigheten löper en grusgångväg och en mindre park med nyplanterade blommande träd (magnolia och prydnadskörbär, syns ej i Figur 2) som övergår i naturmark. Norr om fastigheten fortsätter skogsområdet ca 100 meter norrut fram till de större och starkt trafikerade bilvägarna (Centralvägen och Norrtäljevägen/E18). Vidare norrut i Nytorp, på motsatt sida av Centralvägen, finns ett angränsande barrblandskogsområde vars östra sida (Nytorp industriområde) är planlagt för exploatering i form av utbyggd skolgård.

Figur 2. Översiktskarta över naturvärdesinventerat område. Ortofoto tillhandahållet av Täby kommun.

2 RESULTAT

2.1 BEFINTLIGT UNDERLAG

2.1.1 Skyddade områden

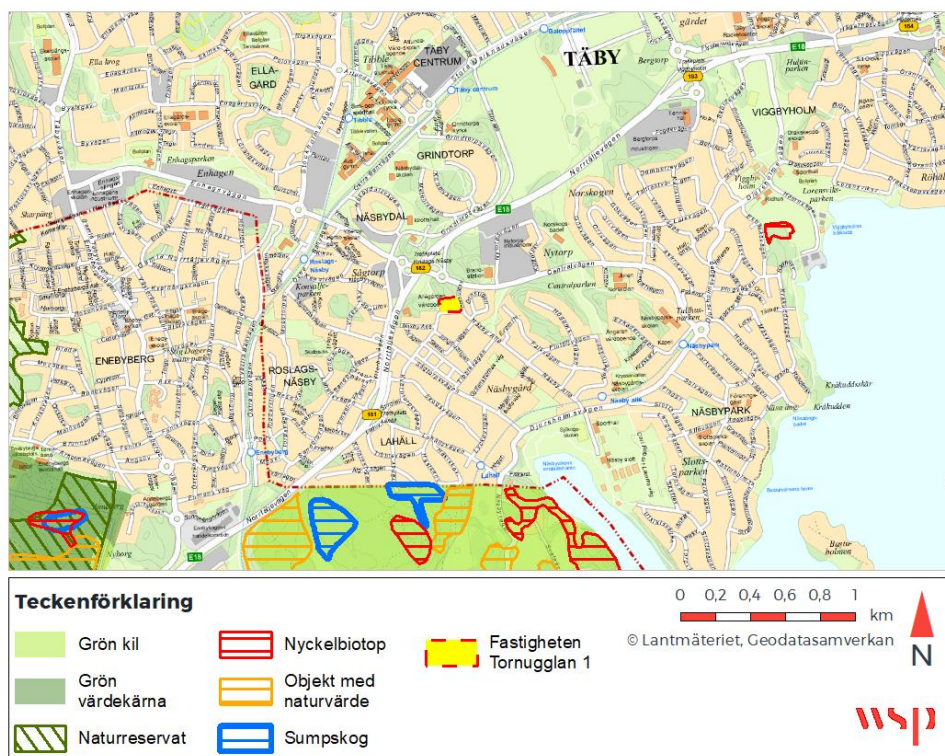
Fastigheten omfattas inte av något skydd i form av exempelvis naturreservat, biotopskyddsområde, fågelskyddsområde, Natura 2000-område, riksintresse för naturvård eller friluftsliv eller annat skydd enligt 7 kap. miljöbalken.

Närmsta skyddade område är naturreservatet Rinkebyskogen (bildat år 2014) i Danderyds kommun, ca 2 km sydväst om Tornugglan (Figur 3). Rinkebyskogen utgör även en del av Stockholms gröna kil Rösjökil (RUF 2050).

2.1.2 Inventeringar av Skogsstyrelsen

Vid sökning i Skogsstyrelsens databas Skogens pärlor (2019-05-21), påträffades inga registrerade nyckelbiotoper eller objekt med naturvärde inom fastigheten. Det fanns heller inga registrerade områden med biotopskydd, naturvårdsavtal eller sumpskogar. Närmaste registrerade

nyckelbiotoper, objekt med naturvärde och sumpskogar finns ca 1 km söder om fastigheten (Figur 3).

Figur 3. Geografisk lokalisering av skyddade områden (Rinkebyskogens naturreservat), inventeringar av Skogsstyrelsen (nyckelbiotoper, objekt med naturvärde samt sumpskogar) och gröna kilar respektive värdekärnor (RUFs 2050) i förhållande till fastigheten Tornugglan 1. Tätortskartan tillhandahållen av Stockholms stads öppna geodata (<https://open.stockholm.se/oppna-data/geodata/>).

2.1.3 Tidigare inventeringar

Fastigheten Tornugglan ingår som delområde i en större naturvärdesinventering och habitatnätverksanalys för Täby stadskärna, utförd av Calluna 2017 (Hebert, 2017). Fastigheten ingår i tre identifierade naturvärdesobjekt (nr 15, 16 och 17), varav samtliga är belägna norr om Allégårdens vårdboende och sträcker sig i längs med skogsområdet nordost fram till Centralvägen. I inventeringen bedömdes den västra delen med barrblandskog inneha påtagligt naturvärde och den östra delen med barrblandskog klassades till visst naturvärde, med undantag för en smalare skogsbrynszon invid Centralvägen som klassades till påtagligt naturvärde. Inga naturvärdsarter påträffades vid inventeringstillfället.

I habitatnätverksanalyserna ingick Tornugglan 1 som livsmiljöområde för vildbin, för småfåglar och för insekter knutna till gammal tall.

I analysen ingick även modellering av framtida habitatnätverk efter att planerad ny bebyggelse och planerade naturvårdsåtgärder utförts. Förändrad bebyggelse vid fastigheten Tornugglan är inte inkluderad i

analysen. Efter planerad exploatering i Nytorp norr om Centralvägen, som är ett angränsande skogsområde till Tornugglan, bedömdes arealen möjlig häckningsbiotop för småfåglar i Nytorp minska (Hebert, 2017, sid. 28). Förstärkningsåtgärder för att stärka habitatnätverket för småfåglar föreslogs, bl.a. planerad skötsel i kvarvarande skogs- och parkmiljöer.

Vidare bedömdes habitatnätverket för insekter knutna till tall i dagsläget vara relativt svagt och försämrats ytterligare vid planerad exploatering i bl.a. Nytorp.

2.1.4 Tidigare inrapporterade naturvårdsarter

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Dessa indikerar att ett område har högt naturvärde eller i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. För mer information om naturvårdsarter, se Bilaga 1.

En sökning av naturvårdsarter genomfördes i ArtPortalen 2019-03-25 för rapporteringsperioden 2000–2019 inom ett sökområde på 500 m radie från fastigheten Tornugglan 1. Detta kompletterades med en beställning av skyddsklassade data från Artportalen.

Inom fastigheten finns inom denna period inga rapporterade observationer av naturvårdsarter. I det intilliggande skogsområdet norr om Tornugglan 1 har ett fynd av den rödlistade skalbaggsarten reliktböck (rödlistad NT, Skogsstyrelsens signalart) rapporterats in år 2017. Inom en 500 meters radie har även observationer av förbiflygande havsörn och sångsvan, spillkråka (rödlistad NT), tallticka (rödlistad NT), myskböck, granbarkgnagare och blåmossa. Skyddsklassade artfynd saknas inom hela sökområdet. För geografisk lokalisering av naturvårdsarter, se Bilaga 2, Figur 5.

2.1.5 Utpekade skyddsvärda träd

Inom fastigheten Tornugglan finns inga identifierade skyddsvärda träd eller områden utpekade som skyddsvärda trädmiljöer av Länsstyrelsen i Stockholm (Stockholms läns web-GIS).

Skyddsvärda träd och trädmiljöer har däremot pekats ut i sydost om fastigheten. Längs med Näsby allé, sydost om Tornugglan 1, finns en skyddsvärd trädmiljö i huvudsak bestående av en skyddsvärd allé. Allén är klassad som välskött och domineras av lind, varav flera har håligheter. Några träd är belägna utanför alléns sträckning men sköts som alléträd. Geografisk lokalisering av skyddsvärda träd samt skyddsvärda trädmiljöer som inventerats av Länsstyrelsen i Stockholm i anslutning till fastigheten Tornugglan redovisas i Bilaga 2, Figur 1.

2.2 FÄLTINVENTERING

Resultatet av naturvärdesinventeringen respektive inventeringen av skyddsvärda träd redovisas i tre delar med följande ordning:

- 2.2.1 Naturvärdesobjekt (7 stycken)
- 2.2.2 Fynd av naturvårdsarter (5 arter)
- 2.2.3 Värdefulla träd, värdeelement och biotopskyddsobjekt

Viktigt att notera är att individer av värdefulla träd även kan förekomma som naturvårdsart.

Resultatet redovisas också på kartor. Naturvärdesobjektens naturvärdesklass och geografiska läge redovisas i Figur 4. Samtliga fynd av naturvårdsarter som registrerats för perioden år 2000–2019 och fynd observerade i fält redovisas i Figur 4 i Bilaga 2. I Bilaga 2 återfinns även data om de värdefulla träden samt deras ungefärliga geografiska läge.

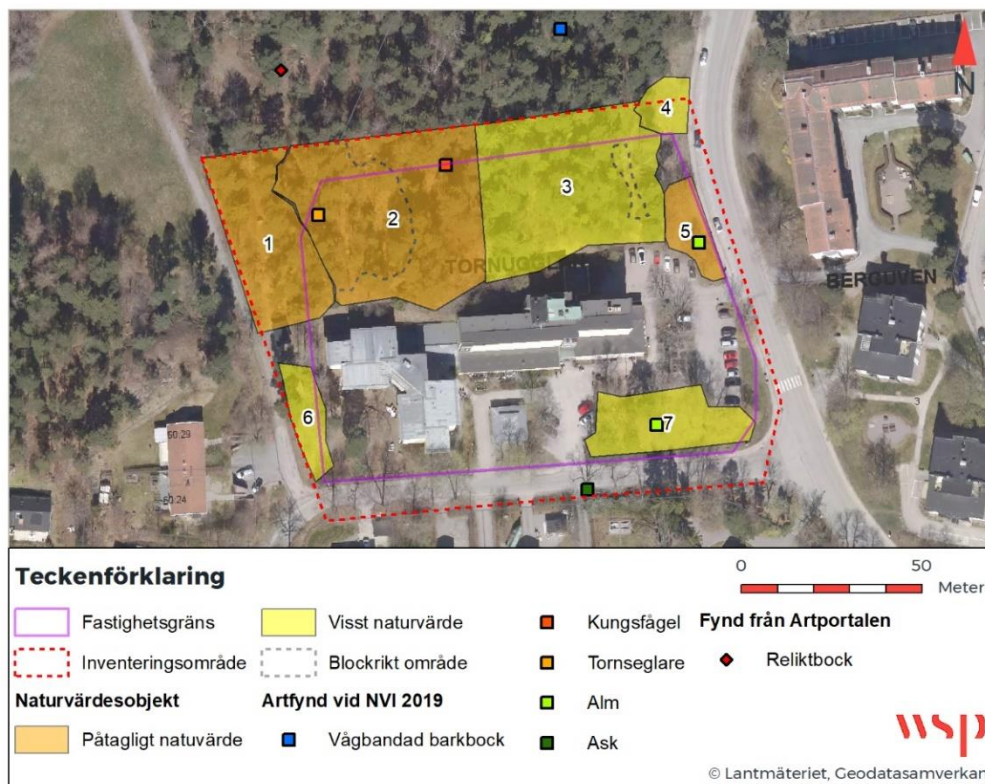
Områdesbeskrivning

Den inventerade området (och även det området som angränsar norr om det inventeringsområdet) består till största delen av barrblandskog som korsas av flertalet stigar (se karta över stigar, Figur 5). Skogen domineras av tall med inslag av gran och triviallövträd, samt av enstaka ung ek. Det är generellt låg förekomst av död ved (framför allt grov) och tickor saknas i stort. Fältskiktet består till stor del av blåbärsris. Terrängen är kuperad och bitvis finns berg i dagen och blockiga partier. Vid inventeringstillfället observerades sjungande bofink, koltrast och kungsfågel i träden i området, samt flertalet fjärilar (grönsnabbvinge, aurorafjäril och obestämd art av blåvinge) och humlor.

Utöver identifierade naturvärdesobjekt som beskrivs nedan, inventerades även ett skogsbrynområde med ung uppvuxen aspsly (området mellan naturvärdesobjekt 3, 4 och 5, se Figur 4). Detta område bedömdes inte nå kriterierna för naturvärdesklass.

2.2.1 Naturvärdesobjekt

Totalt identifierades sju naturvärdesobjekt (Figur 4). Naturvärdesobjekten beskrivs i detalj nedan.

Figur 4. Naturvärdesobjekt och naturvärdesarter identifierade i fält inom inventeringsområdet. Ortofoto tillhandahållet av Täby kommun.

Naturvärdesobjekt 1 - Barrblandskog**Naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde**

Naturvärden: Enstaka äldre tallar, inslag av bärande och blommande träd, naturlig struktur, mindre block, solbelysta partier med örter.

Påtagligt biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Barrblandskog som domineras av tall med inslag av vårtbjörk, asp, ung ek, ung rönn, ung sälg och ung lönn. I skogsbrynmiljön i västra delen finns vårtbjörk, sälg, ros och druvfläder. Fältskikt med blåbärsris och inslag av örter vid solbelysta stigar och i skogsbrynet i västra delen (viol, gökärt, vicker, kovall, smultron, vitsippa, stormåra). Relativt flerskiktat och bitvis luckigt. Litet inslag av död ved i klenare dimensioner. Inslag av mindre block, till större delen utan mossor/lavar. Sjungande bofink och koltrast (även sång från intilliggande naturvärdesobjekt). Aurora fjärl i solbelysta luckor.

Naturvårdsarter: Inga observerade vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 2 – Barrblandskog och blockrik ås**Naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde**

Naturvärden: Äldre tallar, blockrik ås, naturlig struktur, viss förekomst av död ved. Påtagligt biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Blandbarrskog som domineras av tall, varav några äldre (uppskattningsvis 100–200 år, grövre vid slutningarna). Även gran (mer gran än i naturvärdesobjekt 3), björk och ungt lövuppslag (rönn, björk, enstaka ek). Klenare träddimensioner vid blocken. Enstaka enbuske. Relativt flerskiktat i kuperad, mager terräng och ett större, blockrikt område med block av olika dimensioner (delvis mosklädda) på sluttande kulle. Ett stort block (ej vegetationsklätt) i nordost. Fältskiktet domineras av blåbärsris, med inslag av lingon och örnbräken. Litet inslag av örter (t.ex. kovall och gökärt) i solbelysta luckor. Inga observerade tickor och relativt lite död ved (två större lågor). Relativt nya körspår vid och utanför stigar. Observationer av sjungande kungsfågel, bofink och koltrast, samt födosökande blåvinge (obestämd) och grönsnabbvinge i skogsområdet. Överflygande flock av tornseglare.

Naturvårdsarter: Kungsfågel (VU), Tornseglare (VU, överflygande)

Naturvärdesobjekt 3 - Barrblandskog**Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde**

Naturvärden: Enstaka äldre tall, inslag av block. Visst biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Blandbarrskog som domineras av tall, varav några enstaka äldre, och med inslag av gran, vårtbjörk och asp. Relativt likåldrig skog (men ej planterade träd) på mager blåbärsrismark. Litet inslag av död ved och mindre block, som är sparsamt mossbekladda. Tickor saknas. Något kuperad terräng. Många nyare körspår vid och utanför stigar.

Naturvårdsarter: *Inga observerade vid inventeringstillfället.*

Naturvärdesobjekt 4 – Öppet skogsbryn**Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde**

Naturvärden: Solbelyst brynmiljö besökt av fjärilar, inslag av örter. Visst biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Öppet skogsbryn som domineras av högväxt gräs och skogsklöver, samt enstaka vitsippa, majsmörblomma, stormåra och viol. Kantas av enstaka ung ek och asp. Gräskulle med myrbo. Revirpatrullerande aurorafjäril.

Naturvårdsarter: *Inga observerade vid inventeringstillfället.*

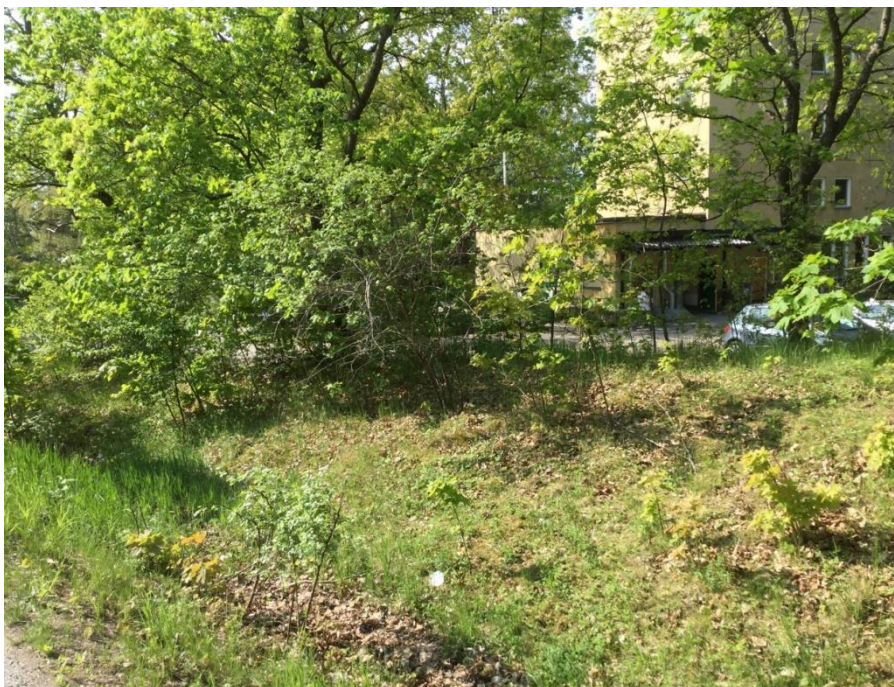

Naturvärdesobjekt 5 – Flerskiktat skogsbryn**Naturvärdesklass 3 – Påtagligt naturvärde**

Naturvärden: Solbelyst skogsbryn besökt av fjärilar, blommande och bärande buskar och träd, örtrikt fältskikt. Påtagligt biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Solbelyst skogsbryn med torr glänta. Enstaka större lönn och ek (ca 20–30 cm i diameter), samt ung ek, alm och sly av ask och asp. I södra delen av området finns blommande buskar (ros), rönn och ung apel. Fältskikt med gräs, mossor och örter, exempelvis smultron, majsmörblomma, johannesört, skogsklöver, stormåra och vicker. Observation av aurorafjäril (par med parningsbeteende och revirpatrullerande hane längs brynkanten). Död ved saknas.

Naturvårdsarter: *Alm (CR)*

Naturvärdesobjekt 6 – Skogsbryn i parkmiljö**Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde**

Naturvärden: Brynmiljö, äldre tall, blommande och bärande buskar och träd, örtrikt fältskikt. Visst biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Skogsbryn längs med grusbelagd gång- och cykelväg samt del av instängslad parkmiljö med grövre tall, sälg, lönn, asp, ek (med fågelholk), ros, syren och ung rönn. Brynet är relativt flerskiktat med öppna solbelysta partier. Örtrikt fältskikt med vitsippa, skogsklöver, renfana, stormåra, smultron, gökärt, maskros och skelört, men störst dominans av en trädgårdsväxt som spritt sig från trädgården (troligen studentnejlika). Enstaka mindre block.

Naturvårdsarter: Inga observerade vid inventeringstillfället.

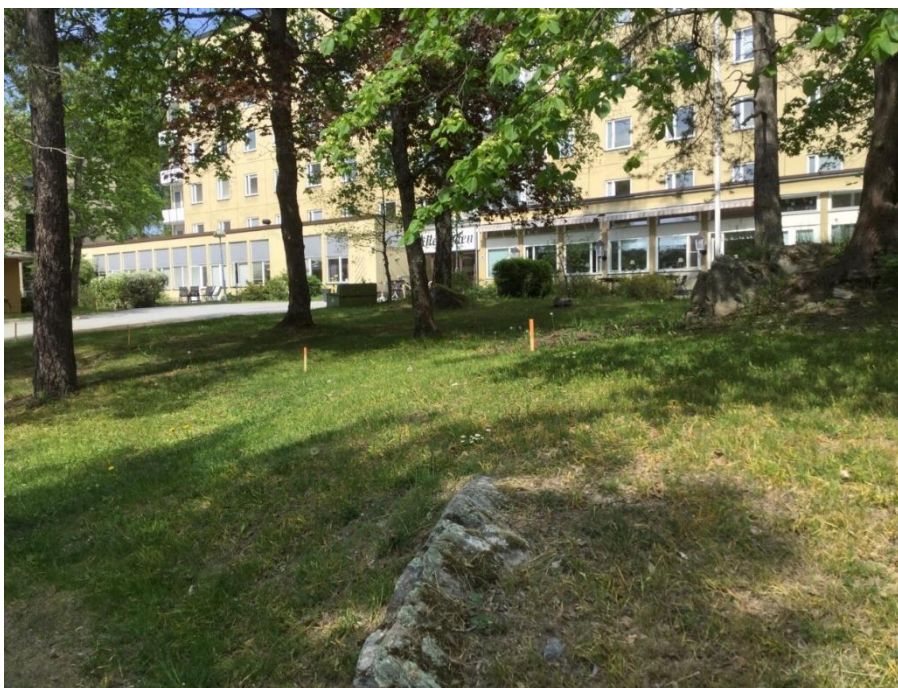

Naturvärdesobjekt 7 – Parkmiljö med inslag av äldre träd**Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde**

Naturvärden: Äldre träd. Visst biotopvärde. Obetydligt artvärde.

Beskrivning: Parkmark med enstaka äldre träd. Tall, björk, lönn, alm, pil och asp, samt syrénbuskage i östra delen. Klippt artfattig gräsmatta. Enstaka uppstickande berg i dagen.

Naturvårdsarter: *Alm (CR)*

2.2.2 Fynd av naturvårdsarter

I inventeringarna 2019-03-05 samt 2019-05-21 påträffades fynd av de två rödlistade arterna alm och ask i naturvärdesobjekt 5 och 7 samt ask utanför inventeringsområdet. Därtill fynd av två rödlistade respektive fridlysta arter (kungsfågel och tornseglare) i naturvärdesobjekt 2 (Tabell 1 och Figur 4). Utanför inventeringsområdet observerades även gnagspår av en signalart (vågbandad barkbock). Samtliga fynd från fältbesöket presenteras tillsammans med rapporterade fynd från Artportalen i Bilaga 2 (Figur 5).

Tabell 1. Fältobservationer av naturvårdsarter i inventerat område.

Naturvärdesobjekt	Art	Typ av naturvårdsart	Kommentar
2	Kungsfågel (<i>Regulus regulus</i>)	Rödlistad (sårbar, VU), Fridlyst (4S)	Sång
2	Tornseglare (<i>Apus apus</i>)	Rödlistad (sårbar, VU), Fridlyst (4S)	Överflygande grupp
5, 7	Alm (<i>Ulmus glabra</i>)	Rödlistad (akut hotad, CR)	Ca 5–10 cm respektive 43 cm i diameter
Utanför naturvärdesobjekt	Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Rödlistad (starkt hotad, EN)	Ca 72 cm i diameter
Utanför inventerat område	Vågbandad barkbock (<i>Semanotus undatus</i>)	Skogsstyrelsens signalart för barrnaturskogar	Gnagspår i torraka av gran

Alm (*Ulmus glabra*)

Alm är ett ädellövträd som huvudsakligen förekommer i södra Sverige upp till Mälardalen. Arten är vanlig som planterat vådräd eller i alléer. Alm förekommer även naturligt tillsammans med andra ädellövträd i ädellövskogar.

Almen är i dag rödlistad som akut hotad (CR) till följd av almsjukan. Sjukdomen orsakas av en svamp som sprids med almsplintborren och genom rotkontakt mellan närstående almar. Idag är större delen av det svenska almbeståndet söder om Norrland drabbat av almsjukan, men i och med att almsjukan enbart angriper vuxna träd kommer troligen almen att finnas kvar i framtiden. Dock medför sjukdomen att många sällsynta arter som är knutna till gamla almar är hotade. (Artdatabanken, Artfakta, 2019-08-29)

Ask (*Fraxinus excelsior*)

Ask är ett av de vanligaste ädellövträden i södra och mellersta Sverige, dock är rena askskogar ovanliga. Asken har även en lång historik som bl.a. vådräd, hamlingsträd och alléträd.

Till följd av en snabbt spridande svampsjukdom som riskerar att slå ut större delen av det svenska askbeståndet är asken rödlistad som starkt hotad (EN). I dagsläget finns för lite undersökningar för att bedöma hur allvarligt läget är för de svenska bestånden. Då ett flertal hotade arter är knutna till ask,

framför allt till äldre träd, anses askens fortlevnad som helhet vara av hög vikt. (Artdatabanken, Artfakta, 2019-08-29)

Kungsfågel (*Regulus regulus*)

Kungsfågel är Sveriges minsta fågelart och lever i barrskogsmiljöer. Arten är allmänt förekommande i hela Sverige och en av de talrikaste fågelarterna i granskog och granblandad skog i södra och mellersta Sverige. De förekommer även i lägre tätheter i tallskog och granblandad lövskog och föredrar att häcka i större granar med komplex grenstruktur. Kungsfågel lägger vanligen två kullar per år. Boet placeras oftast en bit ut på en grangren, ofta väl kamouflerat högt upp från marken.

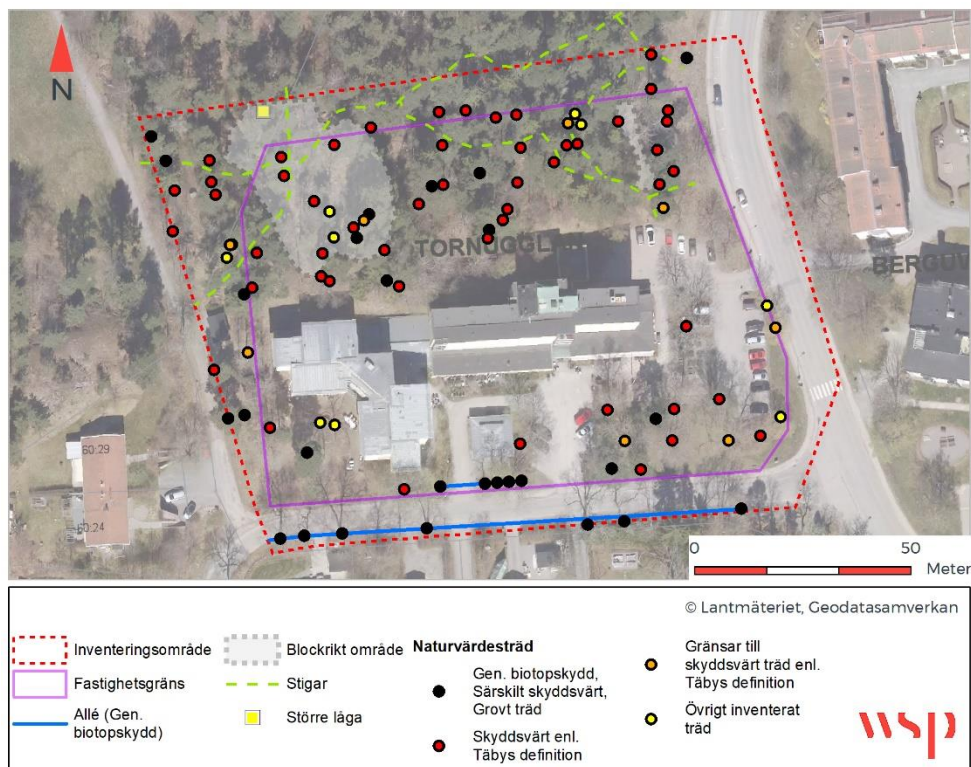
Samtliga Sveriges vilda fågelarter är fridlysta enligt 4§ Artskyddsförordningen (2007:845). Arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv bilaga 1 eller arter som inte har gynnsam bevarandestatus ska ges särskild uppmärksamhet vid tillämpning av förbud mot att störa fåglarna. Kungsfågel listas inte i fågeldirektivets bilaga 1, men är rödlistad som sårbar (VU). Fram till år 2015 klassades arten som livskraftig, men till följd kontinuerligt minskade artantal sedan år 1990 är kungsfågeln numer rödlistad. Antalet reproduktiva individer överstiger dock gränsvärdet för rödlistning. Orsakerna till artens minskning är okända. Kungsfågeln förekommer frekvent även i unga, planterade granbestånd och är inte sedan tidigare uppmärksammas som särskilt känslig för skogsbruk. Pågående expansion av gran i tall- och lövskog borde dessutom gynna kungsfågel. Dock kan en tänkbar orsak ändå vara minskade arealer av lämpliga habitat genom att mer varierad granskog omvandlas till tät granplantering. För att föreslå konkreta åtgärder behöver orsakerna till minskningen utredas ytterligare. Artdatabanken föreslår att framför allt avverkning av äldre granskogar och omvandling av granskog till tallplanteringar främst i norra Sverige bör undvikas då det kan minska mängden lämpliga häckningsmiljöer. (Artdatabanken, Artfakta, 2019-08-29)

2.2.3 Värdefulla träd, värdeelement och biotopskyddsobjekt

Förekomst av naturvärdesträd redovisas artvis i Tabell 2 samt i Figur 5 tillsammans med geografisk lokalisering av alléer (som omfattas av generellt biotopskydd) och identifierade värdeelement; blockrika områden samt en större trädlåga. Data över samtliga inventerade träd och deras geografiska position återfinns i Bilaga 2 (Tabell 1 och Figur 2–3).

I nordvästra kanten av naturvärdesobjekt 2 finns även en äldre skyddsvärd tall (ca 60 cm i diameter) med grova barkfårar som dock är utanför inventeringsområdet och därmed inte redovisas nedan.

I enlighet med rapportbeställarens önskemål redovisas även befintliga stigar, varav de sydöstra delarna mer är att betrakta som djurstigar, i Figur 5.

Figur 5. Ungefärlig geografisk lokalisering (se avsnitt 1.2 Metodik och omfattning) av inventerade träd med naturvärde, alléer som omfattas av generellt biotopskydd, värdeelement i form av blockrika områden och en större trädgård samt stigar inom aktuell fastighet. Ortofoto tillhandahållit av Täby kommun.

Tabell 2. Observationer av grövre träd i inventerat område. Definition av grovt träd i enlighet med Skogsstyrelsen handbok (Skogsstyrelsen, 2014). Siffror inom parentes anger träd vars diameter strax underskrider gränsvärdet.

Art	Antal träd ≥ 40 cm	Varav grova träd	Omfattas av Generellt biotopskydd
Alm	1		
Ask	1	1	1
Asp	2 (3)		
Ek	2		
Gran	2		
Hästkastanj	1		1
Lind	3	3	3
Lönn	3 (4)		6
Pil	1 (3)		
Sälg	1 (3)	1 (3)	(1)
Tall	45 (50)		
Vårtbjörk	9	(3)	

3 SAMMANFATTNING, SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Inventerat område består till stor del av talldominerad blandbarrskog. Sammanlagt identifierades sju naturvärdesobjekt varav tre med påtagligt naturvärde och fyra med visst naturvärde. Enstaka observationer av naturvårdsarter finns i området respektive 80–90 träd med naturvärde, varav vissa ingår som biotopskyddade alléträd.

Området ligger ca 2 km söder om Täby kommuns huvudstråk för barrskogssamband. I kommunens grönsplan går huvudstråket i sydväst-nordöstlig riktning genom kommunen (se karta 8 i grönsplan, Täby kommun, 2005). Berört område ingår inte i något av de områden där spridningssambandet för barrskog pekas ut som försvagat och i behov av förstärkning (Täby kommun, 2005). I en habitatnätverksanalys från år 2017 bedömdes dock nätverket för insekter knutna till tall i Täby stadskärna i dagsläget vara relativt svagt och försämrats ytterligare vid planerad exploatering i bl.a. Nytorp (Hebert, 2017). Huruvida planerad exploatering alternativt kumulativa effekter av planerad bebyggelse vid Tornugglan i kombination med exploatering i Nytorp på andra sidan Centralvägen kan påverka spridningsvägar och öka fragmentering av befintliga barrblandskogar har ej bedömts i denna rapport. Dock bör planerad bebyggelse utformas så att hänsyn tas till befintliga spridningsvägar mellan skogsområden på en landskapsskala. Att förstärka svaga spridningsvägar är ytterligare en tänkbar åtgärd.

I området råder brist på död ved, något som även uppmärksammats på en större landskapsskala i Täby stadskärna (Hebert, 2017). Trots det har spår efter barrskogsknutna insekter observerats i Tornugglans närområde vid fältinventeringen och genom inrapporterade fynd till Artportalen. Bland arterna finns t.ex. granbarkgnagare, vågbandad barkbock, reliktböck (rödlistad NT) och myskböck. Dessa arter är beroende av död ved från äldre tall, gran respektive sälg och är utpekade signalarter av Skogsstyrelsen. Inom fastigheten Tornugglan respektive i dess närområde finns även observationer av barrskogslevande fågelarter såsom kungsfågel (rödlistad VU) och spillkråka (rödlistad NT).

Trots närheten till den kraftigt trafikerade motorvägen E18 var området vid inventeringstillfället i maj 2019 relativt rikt på sjungande småfåglar, humlor och fjärilar. I och med att terrängen är kuperad sker en naturlig bullerdämpning från omgivande hårt trafikerade vägar, vilket utöver att det kan förbättra förutsättningarna för naturmiljön även skulle kunna bidra till områdets värde för rekreation.

3.1 SAMLAD BEDÖMNING

Naturmarken inom fastigheten Tornugglan innehar sammantaget visst till påtagligt naturvärde. Påtagligt naturvärde innebär att varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass inte behöver vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

3.2 REKOMMENDATIONER

Om möjligt bör exploatering i de områden som bedömts inneha påtagligt naturvärde samt grövre träd undvikas. Vid exploatering bör även hänsyn tas till befintliga spridningsvägar för barrskogslevande arter på landskapsskalan. Hänsyn kan t.ex. utgöras av bibehållen eller förbättrad grönstruktur i en övergångszon mellan hårdgjord exploateringsyta och omkringliggande naturmark. Förstärkning av befintliga försvagade spridningssamband kan också gynna barrskogslevande arter på landskapsskalan. Detta kan exempelvis ske lokalt mellan kvarvarande skogsmiljöer i områdena kring Tornugglan, förslagsvis i området mellan Centralvägen och Nytorp. Det kan också förstärkas på kommunal nivå inom de utpekade försvagade spridningssambanden i grönplanen (Täby kommun, 2005).

Skyddsvärda grova träd och rödlistade träd (ask och alm) bör om möjligt undvikas vid eventuell exploatering. Även äldre träd, ädellövträd (ek) och sälg bör lämnas där det är möjligt. Dessa bidrar till biologisk mångfald genom fördelning av åldersstruktur och variation av trädarter i den i övrigt dominerande barrskogen då de är viktiga för bl.a. fåglar, insekter, svampar och lavar som födokällor och substrat. För att gynna livsmiljöer för t.ex. kungsfågel kan även mindre grupper med granar lämnas i kanten av området om möjligt.

I inventeringsområdet råder brist på strukturelement såsom död ved, varpå ökad frekvens av död stående och liggande ved bedöms vara en möjlig förbättringsåtgärd. Befintlig grövre död ved bör sparas och större träd som avverkas kan placeras ut på lämpliga platser som förstärkningsåtgärd, förslagsvis i samråd med Täby kommun. I de fall grövre träd behöver avverkas bör det utredas om dessa istället kan lämnas som högstubbar för att gynna vedlevande organismer.

Fridlysta arter omfattas av skydd enligt Artskyddsförordningen (2007:845) och dispens från Länsstyrelsen kan komma att krävas för att genomföra åtgärder som riskerar att försämra artens bevarandestatus. För mer information om artskydd, se Bilaga 1. Inom inventeringsområdet noterades sjungande kungsfågel, men inget bo observerades. Trots det kan anpassning av avverkningsstiden med avseende på fåglars häckningstid tillämpas som försiktighetsåtgärd. Även om exploateringen innebär viss

förlust av livsmiljö för kungsfågel lokalt utgör berört område en mindre del av intilliggande barrblandskogsområde. Enligt Artdatabanken är kungsfågeln en talrik art som inte sedan tidigare uppmärksammats som särskilt känslig (Artfakta, 2019-08-29). Orsakerna till artens minskning är fortfarande okända, men Artdatabanken föreslår att åtgärder ska vidtas i skogsbruket, främst i norra Sverige. Med anledning av ovanstående bedöms inte kungsfågeln bevarandestatus riskera att påverkas negativt i och med planerad exploatering. I det fall påverkan på häckande kungsfågel inte kan undvikas, krävs dock dispens från Länsstyrelsen enligt ovan.

Vid påverkan på trädalléer krävs dispens från det generella biotopskyddet. Ifall det blir nödvändigt med avverkning av eller negativ påverkan på träd som i denna inventering bedömts som *särskilt skyddsvärda* kan samråd behöva hållas med Länsstyrelsen (ett s.k. 12.6-samråd). För negativ påverkan på träd med en diameter över 40 cm (mätt i brösthöjd) behövs samråd hållas med Täby kommun. Det finns en risk för att träden skadas om marken runt om kompakteras av tunga fordon eller av depåer av material, då möjligheten för träden att ta upp vatten samt gasutbyte försvåras. Det innebär också en risk för skada på träden om rötter grävs av, då det kan leda till försämrad stabilitet. Träden/rötterna kan skyddas lämpligen genom att ett område avgränsas runt trädet/träden (minst två meter utanför kronans ytterkant men helst 15 gånger stammens diameter, enligt Länsstyrelsernas broschyr *Skydda träden vid arbeten*).

Återställning av ytskikt till naturmarkskaraktär bör eftersträvas. Blommande och bärande träd och buskar av naturligt förekommande arter kan med fördel planteras i nyskapade brynzoner för att gynna pollinerande insekter och småfåglar. I övrigt föreslås naturlig återväxt.

4 REFERENSER

Webbsidor

Artportalen: www.artportalen.se

Artfakta: www.artfakta.se

Jordbruksverkets inventering av ängs- och betesmarker:
<http://www.sjv.se/tuva>

Länsstyrelsens geodatakatalog: <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>

Trädportalen: <http://www.tradportalen.se/>

Skogsstyrelsen: <http://www.skogsstyrelsen.se>

Skogens Pärlor: <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>

Stockholms stads öppna geodata: <https://open.stockholm.se/oppna-data/geodata/>

Stockholms stads öppna data från miljöförvaltningen:

<https://open.stockholm.se/oppna-data/miljodata/>

Täby kommuns regler för träd: <https://www.taby.se/bygga-och-bo/hackar-och-trad/trad/>

Kartmaterial: Länsvisa geodata ©Länsstyrelsen.

Litteratur

Artdatabanken, 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. Artdatabanken SLU, Uppsala

Hebert, M. 2017. Naturvärdesanalys, naturvärdesinventering och habitatsnätverksanalys för Täby stadskärna. Calluna AB.

Länsstyrelserna, *Skydda träden vid arbeten*

SIS, 2014: *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.

SIS, 2014: *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000*. Teknisk Rapport. SIS-TR 199001:2014.

Skogsstyrelsen, 2014. *Handbok för inventering av nyckelbiotoper*. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Täby kommun, 2005, *Halva Täby grönt, grönplan för Täby kommun*, antagen av Miljö- och byggnämnden 2005-02-15.

UPPDRAGSNAMN
Naturvärdesinventering Tornugglan

UPPDRAGSNUMMER
10280597

FÖRFATTARE
Emelie Waldén

DATUM
2019-09-10

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 39 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

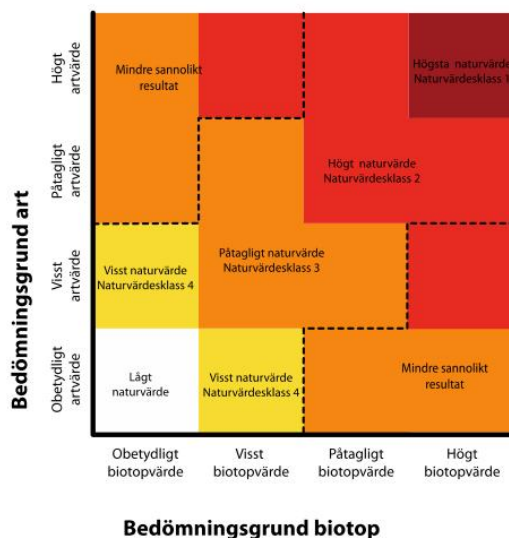
BILAGA 1.

Metodik använd vid naturvärdesinventeringen

Undersökningen omfattar en allmän inventering av bakgrundsinformation, ett fältbesök och en systematisk bedömning av naturvärden enligt standardiserad metod, SIS 19000:2014 (SIS 2014a och b). Med naturvärde avses i denna standard endast betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesbedömning innebär att ett geografiskt områdes betydelse för biologisk mångfald bedöms med hjälp av bedömningsgrunderna art och biotop (Figur 1). Objekt med naturvärdesklass utgör naturvärdesobjekt. Naturvärdesbedömning avser den biologiska mångfaldens nuvarande tillstånd. Geografiska områden som i sitt nuvarande tillstånd inte bidrar till sådan mångfald har lågt naturvärde. Bedömningsgrunderna är inte kvantitativa utan ska sättas i relation till vad som kan förväntas i den aktuella biotopen och regionen. En naturvärdesinventering enligt standarden omfattar varken konsekvensbedömning eller bedömning av känslighet mot exploatering.

I den allmänna inventeringen av bakgrundsinformation ingår inventering av befintliga data som beskriver området, bakgrundsmaterial från berörda myndigheter, kontakter med myndigheter och informationssök i öppna databaser. Aktuellt område inventeras översiktligt i fält med avseende på förekommande naturtyper och markanvändning.

Den systematiska naturvärdesbedömningen syftar till att uppskatta underlaget för biologisk mångfald. Naturvärdesbedömningen baseras på att mäta egenskaper i naturen – strukturer, åldersfördelning, avdöende, topografi, bördighet, kulturpåverkan, m.m. – som är av betydelse för mängden kärnväxter, mossor, lavar, vedlevande svampar, fåglar, insekter och övriga djur d.v.s. biologisk mångfald. Bedömningsgrunden art omfattar naturvårdsarter (rödlistade arter, signalarter eller andra värdearter) och artrikedom noterad i fält samt uppgifter om tidigare fynd som bedöms fortfarande kan finnas kvar. Obetydliga artförekomster som bedöms sakna betydelse för naturvärdesbedömningen, kan exempelvis vara små och kvalitetsmässigt dåliga artförekomster utan egentlig betydelse för biologisk mångfald eller avse djur som vanligtvis rör sig över stora områden och som bedöms vara på en viss plats där de inte regelmässigt uppehåller sig.

Figur 1. Naturvärdesbedömning vid NVI. Utfall för bedömningsgrund art respektive bedömningsgrund biotop leder till en viss naturvärdesklass. Figuren är tagen ur SIS standard 199000 (SIS 2014a).

Naturvärdesklasser

Naturtyper som förekommer inom området klassas på en gemensam skala utifrån naturvärde. Ett naturvärdesobjekts betydelse för biologisk mångfald, det vill säga graden av naturvärde, bedöms enligt en fastställd skala i olika naturvärdesklasser (se klassindelning i faktaruta nedan). Områden som ingår i inventeringsområdet men inte har avgränsats till naturvärdesklass, uppfyller antingen inte kriteriet för att utgöra ett naturvärdesobjekt eller är mindre än minsta karteringsenhet.

Utöver naturvärdesobjekt kan även landskapsobjekt identifieras. Dessa är geografiska områden där landskapets betydelse för biologisk mångfald uppenbart är större eller av annan karaktär än de ingående naturvärdesobjektens betydelse. Landskapsobjekt kan innehålla ett eller flera naturvärdesobjekt, men även avgränsas utan ingående naturvärdesobjekt. De behöver inte naturvärdesklassas.

Högsta naturvärde – (Naturvärdesklass 1) Störst positiv betydelse för biologisk mångfald

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

Högt naturvärde – (Naturvärdesklass 2) Störst positiv betydelse för biologisk mångfald

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Naturvärdesklass 2 motsvarar ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, lövskogsinventeringens klass 1 och 2, ängs- och betesmarksinventeringens klass aktivt objekt, ängs- och hagmarksinventeringens klass 1–3, ädellövskogsinventeringen klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet, våtmarksinventeringens klass 1 och 2, rikkärnsinventeringens klass 1–3, limniska nyckelbiotoper, skogsbrukets klass *urvatten*, värdekärnor i naturreservat samt fullgoda Natura 2000-naturtyper. Detta förutsatt att de inte uppfyller högsta naturvärde.

Påtagligt naturvärde – (Naturvärdesklass 3) Påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass inte behöver vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 3 motsvarar ungefär ängs- och betesmarksinventeringens klass *restaurerbar ängs- och betesmark*, Skogsstyrelsens *objekt med naturvärde*, lövskogsinventeringens klass 3, ädellövskogsinventeringens klass 3, våtmarksinventeringens klass 3 och 4 samt skogsbrukets klass *naturvatten*.

Visst naturvärde – (Naturvärdesklass 4) Viss positiv betydelse för biologisk mångfald

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass inte behöver vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 4 motsvarar inte någon klass i de större nationella inventeringar som gjorts. Naturvärdesklass 4 motsvarar ungefär områden som omfattas av generellt biotopskydd men som inte uppfyller kriterier för högre naturvärdesklass.

Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, till exempel äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Naturvårdsarter

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Dessa indikerar att ett område har högt naturvärde eller i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsarter har lanserats av Artdatabanken som ett verktyg vid naturvärdesbedömning och sökning efter naturvårdsarter är möjligt i Artportalen.

Artportalen är en oberoende samlingsplats för fynd av arter som finansieras av Artdatabanken och Naturvårdsverket. Den enskilde rapportören bestämmer själv vad som skall rapporteras. Alla fynd publiceras först och kvalitetsgranskas i efterhand. Huvuddelen av fynduppgifterna i Artportalen ligger öppet för fri visning, dock har ett fåtal arter bedömts vara så känsliga att de exakta lokaluppgifterna inte visas fritt på nätet, t.ex. häckningsplatser för rovfåglar och sällsynta orkidéer.

Rödlistan (Artdatabanken 2015) är en redovisning av arters risk att dö ut från ett område. De arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) eller Kunskapsbrist (DD) benämns rödlistade. De rödlistade arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns hotade. Kategorin Kunskapsbrist omfattar arter där kunskapen är så dålig att de inte kan placeras i någon kategori. Rödlistan baseras på internationellt vedertagna kriterierna från Internationella Naturvårdsunionen (IUCN).

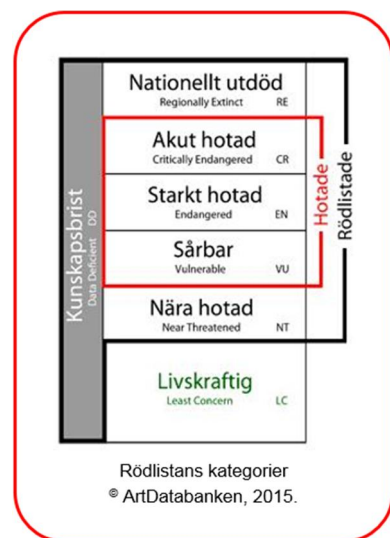
Regeringen fridlyser växt- och djurarter genom att ange dessa i Artskyddsförordningens bilagor. De växt- och djurarter som är markerade med ett N i bilaga 1 till Artskyddsförordningen har fridlysts för att uppfylla kraven i EU:s habitatdirektiv. I bilaga 2 till Artskyddsförordningen anges alla övriga arter som är fridlysta i hela landet, i ett län eller i en del av ett län.

Alla vilda fåglar, samt alla grod- och kräldjur i Sverige är fridlysta enligt Artskyddsförordningen 4 §. Det innebär bland annat att det är förbjudet att avsiktligt störa dem, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder samt att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren. Arter som omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 eller arter som inte har gynnsam bevarandestatus ska ges särskild uppmärksamhet vid tillämpning av förbud mot att störa fåglarna.

För att kunna få dispens från Artskyddsförordningen får inte en arts bevarandestatus på lång sikt påverkas negativt, genom en negativ påverkan på artens naturliga utbredning eller populationsnivå. En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

1. uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö,
2. artens naturliga eller hävdvillade utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och
3. det finns och sannolikt kommer att fortsätta att finnas en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt.

För arter som omfattas av Artskyddsförordningen behöver en särskild dispensansökan göras hos Länsstyrelsen.

Litteratur

ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

SIS, 2014a. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.

SIS, 2014b. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000. Teknisk Rapport. SIS-TR 199001:2014

BILAGA 2. Skyddsvärda träd och fynd av naturvårdsarter

Figur 1. Geografisk lokalisering av skyddsvärda träd samt skyddsvärda trädmiljöer som inventerats av Länsstyrelsen i Stockholm i anslutning till fastigheten Tornugglan 1.

Tabell 1. Fältobservationer av naturvärdesträd i inventerat detaljplaneområde (inventerat av WSP 2019-03-05). Diameter i brösthöjd (DBH) mättes på tillgängliga träd. Större träd som ingår i en allé omfattas av generellt biotopskydd. Definitionen av grovt träd är baserat på art och geografisk förekomst i enlighet Skogsstyrelsens Handbok för inventering av nyckelbiotoper (Skogsstyrelsen, 2014). Länsstyrelsen klassar *Särskilt skyddsvärda träd* baserat på bl.a. trädålder i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. I denna inventering har träd som klassas som grova antagits nå kriterierna för *särskilt skyddsvärt träd*. Enligt Täby kommun klassas samtliga trädarter över 40 cm i brösthöjd som skyddsvärda¹. Ungefärlig geografisk position visas i Figur 2-Figur 3.

ID	Art	DBH (cm)	Skyddsvärde	Kommentar
T1	Tall	38	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Ca 100-150 år.
T2	Tall	47	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T3	Vårtbjörk	30	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Grov fårad bark, äldre träd, trestammit.
T4	Tall	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T5	Tall	43	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Låg vitalitet.
T6	Tall	44	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T7	Tall	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år, utgångshål vedlevande insekter.
T8	Sälg	40	Särskilt skyddsvärd, Grovt träd	Torraka med utgångshål.
T9	Tall	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T10	Gran	25	Övrigt inventerat träd	Torraka, övervägande med bark kvar.
T11	Gran	25	Övrigt inventerat träd	Låga.
T12	Tall	38	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T13	Tall	48	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T14	Tall	41	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T15	Tall	43	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100-150 år.
T16	Vårtbjörk	46	Gränsar till Särskilt skyddsvärt träd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	
T17	Tall	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T18	Vårtbjörk	38	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Äldre individ med grov fårad bark, lutande stam.
T19	Tall	55	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100-150 år.
T20	Tall	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T21	Tall	42	Skyddsvärd enl. Täbys definition	

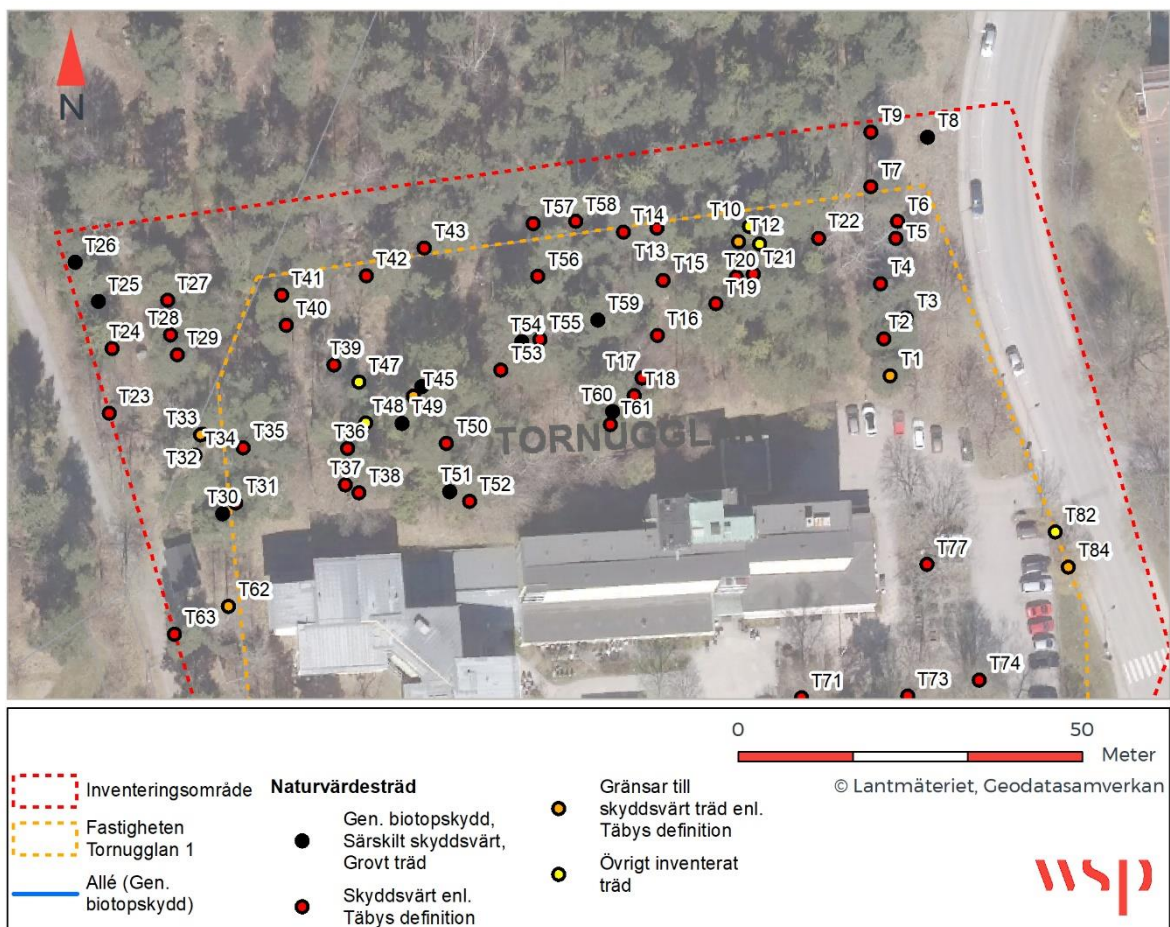
¹ <https://www.taby.se/bygga-och-bo/hackar-och-trad/trad/> [besökt 2019-03-04]

T22	Tall	48	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 100-150 år.
T23	Vårtbjörk	38	Gränsar till skyddsvärd träd enl. Tåbys definition	Relativt grova barkfårar, tvåstammigt.
T24	Gran	47	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	
T25	Tall	58	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Övervallat brandljud, ca 150-200 år, knotiga grenar.
T26	Tall	51	Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T27	Tall	45	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T28	Tall	43	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T29	Tall	49	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T30	Tall	43	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Övervallat brandljud, ca 150-200 år, knotiga grenar.
T31	Tall	42	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T32	Tall	43	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T33	Tall	38	Gränsar till skyddsvärd träd enl. Tåbys definition	Ca 100-150 år.
T34	Gran	30	Övrigt inventerat träd	Torraka med bark.
T35	Tall	41	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 100-150 år.
T36	Tall	43	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T37	Vårtbjörk	38	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Grova barkfårar, äldre individ.
T38	Vårtbjörk	45	Gränsar till Särskilt skyddsvärd träd, Skyddsvärd enl. Tåbys definition	
T39	Vårtbjörk	42	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	
T40	Tall	38	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 100 år.
T41	Tall	49	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T42	Tall	44	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T43	Tall	48	Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T44	Tall	61	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Tåbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar, mycket gnagspår av ekorre på kottar nedanför.

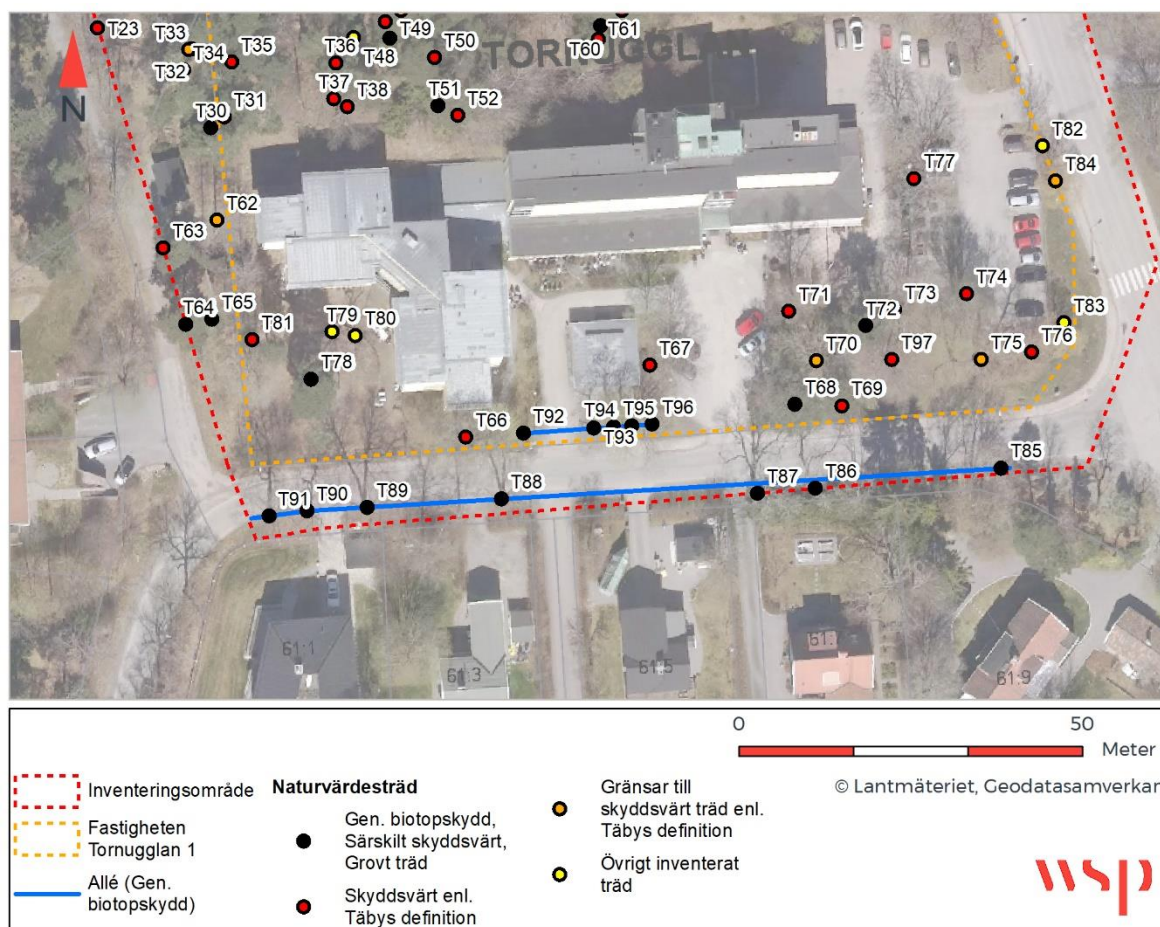
T45	Tall	38	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Ca 100 år.
T46	Tall	41	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T47	Gran	25	Övrigt inventerat träd	Torraka utan bark, många utgångshål och fågelhack (hackspett).
T48	Tall	30	Övrigt inventerat träd	Låga med 50% bark kvar, utgångshål insekter.
T49	Tall	49	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T50	Vårtbjörk	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Grovt fårad bark, äldre individ.
T51	Tall	55	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T52	Asp	42	Skyddsvärd enl. Täbys definition	
T53	Tall	46	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T54	Tall	49	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T55	Tall	46	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100-150 år, död krontopp.
T56	Tall	41	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T57	Tall	42	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 100-150 år.
T58	Gran	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	
T59	Tall	52	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T60	Tall	48	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T61	Tall	47	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T62	Asp	38	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	
T63	Tall	43	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T64	Tall	53	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar, övervallad barkskada.
T65	Sälg	38	Ev. Särskilt skyddsvärd, Gränsar till att klassas som grovt träd	Delvis döende huvudstam med utgångshål.

T66	Ek	45	Skyddsvärd enl. Täbys definition	
T67	Lönn	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Mossklädd stam.
T68	Tall	51	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar.
T69	Tall	45	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150 år, knotiga grenar.
T70	Lönn	39	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	
T71	Vårtbjörk	46	Gränsar till Särskilt skyddsvärt träd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Med påknuten fågelholk.
T72	Tall	44	Ev. Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Ca 150-200 år, knotiga grenar, med påknuten fågelholk.
T73	Asp	41	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Lutande stam, kan ev bli rotvälta vid kraftig blåst.
T74	Lönn	48	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Moss- och lavklädd, trestammig.
T75	Pil	37	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Tvåstammig.
T76	Pil	43	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Fyrstammig.
T77	Ek	54	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Fristående.
T78	Tall	50	Särskilt skyddsvärd, Skyddsvärd enl. Täbys definition	Diameter uppskattad på håll, bakom staket, ca 150-200 år, friväxande.
T79	Ek	30	Övrigt inventerat träd	Diameter uppskattad på håll, bakom staket.
T80	Ek	30	Övrigt inventerat träd	Diameter uppskattad på håll, bakom staket.
T81	Lönn	40	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Diameter uppskattad på håll, bakom staket.
T82	Pil	27	Övrigt inventerat träd	
T83	Pil	35	Övrigt inventerat träd	
T84	Pil	37	Gränsar till skyddsvärt träd enl. Täbys definition	Mossklädd stam.

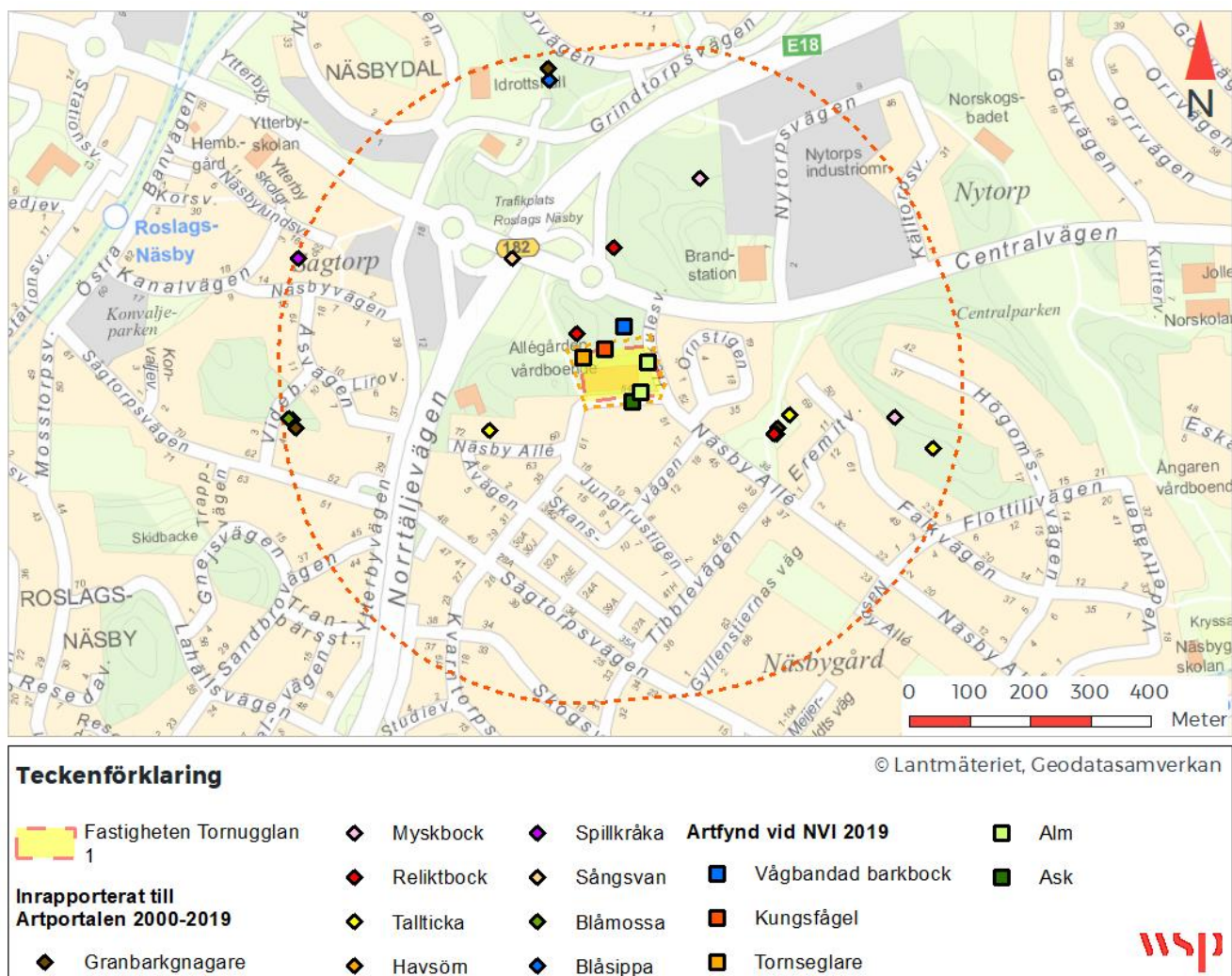
T85	Sälg	36	Ev. Generellt biotopskydd, Ev. Särskilt skyddsvärd, Gränsar till att klassas som grovt träd	Ev. del av allé.
T86	Hästkastanj	48	Generellt biotopskydd.	Del av allé.
T87	Ask	72	Generellt biotopskydd, Särskilt skyddsvärd, Grovt träd, Rödlistad art (EN).	Del av allé.
T88	Lind	53	Generellt biotopskydd, Särskilt skyddsvärd, Grovt träd	Del av allé.
T89	Lind	64	Generellt biotopskydd, Särskilt skyddsvärd, Grovt träd	Del av allé.
T90	Lönn	41	Generellt biotopskydd	Del av allé.
T91	Lind	69	Generellt biotopskydd, Särskilt skyddsvärd, Grovt träd	Del av allé, övervallad barkskada.
T92	Lönn	18	Ev. Generellt biotopskydd	Ev. del av allé
T93	Lönn	30	Ev. Generellt biotopskydd	Ev. del av allé
T94	Lönn	27	Ev. Generellt biotopskydd	Ev. del av allé
T95	Lönn	25	Ev. Generellt biotopskydd	Ev. del av allé, tvåstammig
T96	Lönn	35	Ev. Generellt biotopskydd	Ev. del av allé
T97	Alm	45	Skyddsvärd enl. Täbys definition	Rödlistad art (CR). Tvåstammig.

Figur 2. Ungefärlig geografisk lokalisering (se avsnitt 1.2 i huvudrapport) av inventerade träd med naturvärde (Tabell 1) i norra delen av fastigheten Tornugglan1, Täby kommun. Ortofoto tillhandahållet av Täby kommun.

Figur 3. Ungefärlig geografisk lokalisering (se avsnitt 1.2 i huvudrapport) av inventerade träd med naturvärde (Tabell 1) i södra delen av fastigheten Tornugglan1, Täby kommun. Ortofoto tillhandahållet av Täby kommun.

Figur 4. Ungefärlig geografisk lokalisering av observerade naturvärdsarter rapporterade i Artportalen (under perioden 2000–2019) inom en rödstreckad 500 m radie från fastigheten Tornugglan 1, samt fynd vid naturvärdesinventering maj 2019 inom fastigheten Tornugglan1, Täby kommun.